

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمان های بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - مالی کشورهای عمده

(شماره ۵۱)

طی هفته منتهی به ۲۰۱۱/۰۳/۱۱

۲۲ اسفند ۱۳۸۹

فهرست مندرجات

شماره صفحه	عنوان
۱-۵	بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده 👉 آمریکا مهمترین اخبار اقتصادی امریکا در هفته گذشته علائم رشد پایدار همچنان مشاهده می شود
	👉 اتحادیه اروپا اقدامات کشورهای حوزه یورو در قبال مشکلات بدهی کاهش رتبه اعتباری اسپانیا شاخص های عمده اقتصادی نگرانی های غرب از ناترازی های تجاری
	👉 انگلیس نشست شورای سیاست پولی شاخصهای عمده اقتصادی
	👉 ژاپن اهم شاخصهای اقتصادی منتشره گزیده سخنان شیراکاوا رئیس بانک مرکزی ژاپن در فرانکفورت
۵-۷	تحولات بازار ارزهای عمده
۷-۸	تحولات بازار طلا
۸-۹	تحولات بازار سهام و اوراق قرضه
۹-۱۰	تحولات بازار نفت
۱۱	جدول پیوست

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

امریکا

اقتصاد امریکا در یک نگاه

رشد اقتصادی سه ماهه چهارم (س.م.چ): ۲۰۱۰: ۲/۸ درصد و رشد مخارج مصرفی (س.م.چ): ۴/۱ درصد هر دو در دوره فصلی تورم CPI (س.م.چ): ۱/۲ درصد، تورم فوریه ۱/۶ درصد و پیش‌بینی (پ) سه ماهه اول سال جاری ۱/۹ درصد همگی در دوره فصلی تولیدات صنعتی (س.م.چ) نسبت به سه ماهه قبل: ۳/۲ درصد، (پ) سه ماهه جاری ۴/۸ درصد سود شرکتها قبل از مالیات (س.م.چ) در دوره فصلی: ۱۲/۵ درصد و (پ) ۸/۵ درصد در سه ماهه جاری شاخص وزنی دلار در پایان (س.م.چ): ۷۳/۲، وضعیت فعلی: ۷۶ و (پ) برای پایان مارس: ۷۴ نرخ بیکاری (س.م.چ) در دوره سالانه ۹/۶ درصد، (پ) سه ماهه اول سال جاری: ۸/۹ درصد نرخ بهره و جوجه فدرال فعلی ۰-۰/۲۵ درصد، (پ) در سال جاری ثابت و سال ۲۰۱۲ حداکثر ۰/۷۵ درصد نرخ بازدهی اوراق خزانه ۱۰ ساله فعلی ۳/۶ درصد، (پ) پایان مارس ۳/۷ درصد

شاخص اعتبار مصرف کننده امریکا در ماه ژانویه افزایش یافت. این چهارمین ماه متوالی بود که شاخص اعتبار مصرف کننده افزایش یافت. البته همانطور که انتظار می‌رفت به دلیل سرمای هوا در ماه ژانویه که مصرف و خرده فروشی را تضعیف نمود بخشی از اعتبار مصرف کننده یعنی اعتبار قابل تجدید^۱ یا همان اعتبار کارتهای اعتباری نیز در ماه ژانویه کاهش یافت. گفتنی است اعتبار قابل تجدید در ماه قبل (دسامبر) برای اولین بار از اوت ۲۰۰۸ افزایش یافته بود.

اما آنچه که شاخص اعتبار مصرف کننده را در ماه ژانویه افزایش داد، استفاده از اعتبار برای خرید اقلام عمده توسط مصرف کنندگان بود. بارزترین مورد مربوط به خرید اتومبیل است که در ماه ژانویه ۱۷ درصد نسبت به ماه قبل افزایش نشان می‌دهد. فروش اتومبیل در ماه فوریه نیز ۲۷ درصد رشد داشته است و بنابراین رشد اعتبار مصرف کننده در ماه فوریه تقریباً قطعی خواهد بود.

• علائم رشد پایدار همچنان مشاهده می‌شود

شاخصهای اقتصادی که این هفته منتشر شدند همچنان نشان می‌دهند که اقتصاد امریکا با سرعت متوسطی در سه ماهه نخست سال جاری در حال رشد است. ارقام اقتصادی هفته گذشته بیانگر آن است که فروش چه در سطح خرده‌فروشی و چه عمده فروشی در ماه ژانویه افزایش یافته است در حالی که کسری تجاری بیش از حد انتظار افزایش یافته است. خرده فروشی همانطور که انتظار می‌رفت در ماه فوریه ۱/۰ درصد رشد کرد و رقم مربوط به ماه ژانویه نیز از ۰/۳ درصد به ۰/۷ درصد مورد تجدید نظر صعودی قرار گرفت. این اطلاعات برای کسانی که تحولات اقتصاد امریکا را دنبال می‌کنند مفهوم خاصی دارد. همانطور که در گزارشهای قبلی نیز به دفعات ذکر نمودیم، انتظار می‌رود که اقتصاد امریکا در سال ۲۰۱۱ به لطف تقویت بنیانهای اقتصادی همچون مصرف از

• مهمترین اخبار اقتصادی امریکا در هفته گذشته

شاخص مهم خرده‌فروشی در ماه فوریه رشد یک درصدی را تجربه کرد. این موضوع علامت خوبی برای مخارج مصرف کننده است و می‌توان امیدوار بود که این شاخص در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۱ همچنان قوی بماند. کسری تجاری امریکا در ماه ژانویه بیش از آنچه انتظار می‌رفت افزایش یافت. رشد واردات در این ماه دو برابر صادرات بوده است. نکته حائز اهمیت این است که رشد واردات غیر نفتی بیش از واردات نفتی بوده است.

¹ Revolving Credit

در این جلسه به صندوق EFSF² مجوز خرید اوراق قرضه در بازار اولیه با استفاده از ظرفیت ۴۴۰ میلیارد یورویی داده شد و همچنین توافق شد تا نرخ سود پرداختی یونان بابت کمک ۱۱۰ میلیارد یورویی دریافتی از اتحادیه اروپا/IMF کاهش یابد. اما تقاضا ایرلند برای کاهش نرخ سود کمک دریافتی که هم اکنون در حدود ۵/۸ درصد می‌باشد، رد شد. سران این منطقه اعلام نمودند با وجود عدم همکاری دولت این کشور در افزایش مالیات شرکتها از سطح ۱۲/۵ درصد کنونی، درخواست ایرلند در مورد کاهش نرخ سود کمک دریافتی را نخواهند پذیرفت. گفتنی است میانگین نرخ مالیات شرکتها در اتحادیه اروپا در حدود ۲۳ درصد است. مرکل صدراعظم آلمان تاکید نمود زمانی سایر کشورهای حاضر به کمک به این کشور هستند که دولت ایرلند نیز در جهت کاهش کسری بودجه خود تلاش بیشتری نماید.

همچنین در این نشست تامین مالی کشورهای بدهکار توسط صندوق EFSF برای بازخرید اوراق قرضه این کشورها مورد موافقت قرار نگرفت.

لازم به ذکر است که در نشست آینده که قرار است در ۲۴-۲۵ مارس برگزار گردد، سایر طرحها از جمله طرح مشترک آلمان و فرانسه^۳ برای افزایش رقابت‌پذیری کشورهای حوزه یورو به امضاء سران این کشورها خواهد رسید. همچنین ممکن است مدت بازپرداخت وامهای یونان و ایرلند افزایش یابد.

لازم به ذکر است طرح فوق شامل ایجاد سقفی برای میزان میزان بدهی و کسری بودجه کشورها، افزایش سن بازنشستگی، طرح تعیین روش میزان افزایش حقوق، انعطاف‌پذیری بیشتر بازار نیروی کار و طرح حل مشکلات بانکها می‌باشد.

• کاهش رتبه اعتباری اسپانیا

رشد قابل قبولی برخوردار گردد. شاخصهای مرتبط به مصرف نیز در چند ماه گذشته این موضوع را تأیید کرده‌اند. موجودی انبارهای فروش نیز در ماه ژانویه ۱/۱ درصد افزایش یافت که این افزایش هم در بخش کالاهای بادوام و هم غیر بادوام بود. نکته مهم در این قسمت مربوط به نسبت موجودی به فروش این بنگاهها است (۱/۱۳) که پایین‌تر از روند آن (۱/۱۵) قرار گرفته است. این نسبت به بنگاهها سیگنال تجدید موجودی انبار را می‌دهد. به این ترتیب باید منتظر رشد تولیدات کارخانه‌ای و اشتغال در این بخش نیز باشیم.

بحث دیگری که می‌توان در این بخش به آن توجه کرد مربوط به کسری تجاری امریکا است. همانطور که اشاره شد این کسری بیش از حد انتظار افزایش یافته است اما می‌توان آنرا مثبت ارزیابی کرد. در بحث حسابداری ملی، به طور معمول کسری تجاری از GDP کم می‌شود اما اگر واردات صرف ترمیم موجودی انبار شده باشد می‌تواند خروجی قبلی را از محل سرمایه‌گذاری جبران نماید.^۱ از سوی دیگر افزایش واردات حقیقی غیر نفتی شاهدهی بر تقویت مصرف در بزرگترین اقتصاد جهان است.

حوزه یورو

حوزه یورو در یک نگاه

- ✓ مجوز خرید اوراق قرضه کشورهای بدهکار در بازار اولیه به EFSF
- ✓ کاهش نرخ سود کمک اهدایی به یونان
- ✓ کاهش مجدد رتبه اعتباری اسپانیا و یونان

• اقدامات کشورهای حوزه یورو در قبال مشکلات

بدهی

در روز جمعه ۱۱ مارس سران حوزه یورو گرد هم آمدند تا در مورد چگونگی برخورد با مشکلات این حوزه تصمیم‌گیری نمایند.

² European financial Stability Facility

³ برای اطلاعات بیشتر به گزارش شماره ۴۶ مراجعه شود.

¹ افزایش در موجودی انبار (سرمایه‌گذاری در حسابداری ملی) تولید ناخالص داخلی را افزایش می‌دهد.

انگلیس

انگلیس در یک نگاه

- ✓ تثبیت نرخ بهره کلیدی در سطح ۰/۵ درصد
- ✓ رشد سالانه قیمت مواد اولیه تولیدکننده تا سطح ۱۴/۶ درصد و رشد شاخص قیمت تولیدات به سطح ۵/۳ درصد در سال در ماه فوریه
- ✓ افزایش تولیدات صنعتی از ۳/۷ درصد در ماه دسامبر به ۴/۴ درصد در سال در ماه ژانویه.
- ✓ کاهش رشد تولیدات صنعتی ماهانه از ۰/۶ در ماه دسامبر به ۰/۵ درصد در ماه ژانویه.

• نشست شورای سیاست پولی

بانک مرکزی انگلیس در هفته گذشته علی‌رغم رشد تورم انگلیس به ۴ درصد، نرخ بهره کلیدی را برای بیست و پنجمین ماه متوالی در سطح ۰/۵ درصد تثبیت نمود. به نظر می‌رسد با وجود اتخاذ سیاست‌های انقباضی مالی توسط دولت انگلیس که سبب رشد فصلی ۰/۶- درصدی اقتصاد این کشور در سه ماه پایانی سال ۲۰۱۰ نسبت به سه ماه سوم ۲۰۱۰ شده است، بانک مرکزی در افزایش نرخ بهره کلیدی تردید داشته و از نهادینه شدن رکود اقتصادی در این کشور در هراس است. این جلسه از جمله آخرین جلساتی بود که آقای سنتنس می‌توانست رای به افزایش نرخ بهره بدهد. انتهای ماه مه پایان دوره‌ی حضور وی در MPC خواهد بود و شایعه‌ها پیرامون جانشینان احتمالی وی قوت گرفته است. اکثر صاحب‌نظران آقای بن برودنت را اصلی‌ترین جایگزین آقای سنتنس می‌دانند. وی از اقتصاددانان ارشد موسسه‌ی گلدمن می‌باشد. با ورود او به نظر می‌رسد که سایه‌ی افکار ضدتورمی آقای سنتنس کماکان باقی بماند. در این ماه شورای سیاست پولی سایه در این کشور نیز به افزایش نرخ‌های بهره رای مثبت داد. از سوی دیگر افزایش قیمت نفت به بالای ۱۱۷ دلار برای هر بشکه

موسسه مودیز که میزان کمک به سیستم بانکی این کشور برای افزایش سرمایه را در حدود ۵۰ میلیارد یورو پیش‌بینی نموده، رتبه اعتباری اسپانیا را از سطح Aa1 به Aa2 کاهش داد. رقم عنوان شده توسط مودیز بیش از دو برابر رقم ۲۰ میلیارد یورویی اعلام شده توسط دولت این کشور است، از این رو این موسسه، ریسک اعتباری دولت این کشور را رو به افزایش ارزیابی نموده است. این در حالی است که سه هفته قبل دولت اسپانیا با هدف افزایش اعتماد بازار، اقدام به افزایش میزان سرمایه مورد نیاز بانک‌های این کشور نموده بود. موسسه فیچ از دیگر موسسات رتبه‌بندی نیز سطح اعتباری این کشور را در رده AA+ قرار داده، اما دیدگاه خود را در مورد وضعیت بانک‌های این کشور منفی ارزیابی می‌نماید.

در روز دوشنبه نیز در اقدامی مشابه موسسه مودیز رتبه اعتباری یونان را از سطح Ba1 را با سه درجه کاهش به B1 رساند. این موسسه به تعویق افتادن جمع‌آوری مالیات در این کشور که سبب عدم دستیابی به سطوح تعیین شده برای کسری بودجه می‌باشد را دلایل این کاهش رتبه اعلام نموده است.

کاهش‌های اخیر رتبه اعتباری سبب افزایش هزینه بیمه قروض این دو کشور موسوم Credit Default Swap نسبت به انواع آلمانی آن شده است. این کاهش رتبه که افزایش قابل توجه هزینه استقراض این کشور را به همراه داشته، به شدت مورد انتقاد مقامات یونان قرار گرفته و از اتحادیه اروپا و ECB درخواست نموده‌اند که به این مسئله رسیدگی نمایند. وزیر دارایی یونان که اقدام موسسه مودیز را غیر عادلانه می‌داند، آنرا موجب کاهش و سخت‌تر شدن دسترسی کشورهای مقروض به منابع مالی دانسته است. /م

¹ Ben Broadbent

ژاپن

ژاپن در یک نگاه

- ✓ افزایش ۲/۵ واحدی شاخص Coincident و ثبت سطح ۱۰۶/۲ در ماه ژانویه
- ✓ بهبود ۰/۹ واحدی شاخص رهبری^۱
- ✓ کاهش تراز مثبت حساب جاری در ماه ژانویه نسبت به ماه قبل، از ۱۱۹۵/۳ به ۴۶۱/۹ میلیارد ین
- ✓ تثبیت رشد اقتصادی ژاپن در سه‌ماه چهارم در سطح ۰/۳- و انقباض اقتصاد این کشور با سرعت ۱/۳ درصد در سال در دوره مذکور

• اهم شاخص‌های اقتصادی منتشره

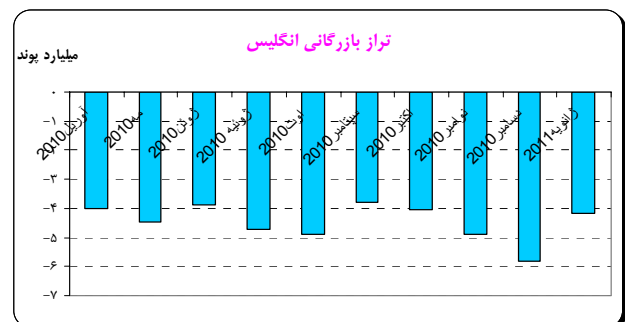
- ✎ شاخص Coincident که شاخصی برای سنجیدن وضعیت کلی اقتصاد می‌باشد، از ۱۰۳/۷ واحد در ماه دسامبر به ۱۰۶/۷ واحد در ماه ژانویه افزایش یافت. لازم به ذکر است که شاخص مربوط به ماه دسامبر نیز مورد تجدید نظر صعودی قرار گرفته و از ۱۰۲/۴ به ۱۰۳/۷ واحد افزایش یافت. بر این اساس می‌توان ادعان داشت با وجود رشد اقتصادی منفی، اقتصاد این کشور در حال تقویت است.
- ✎ شاخص پیش‌نگر نیز که خود از ۱۲ شاخص دیگر تشکیل شده است و می‌تواند وضعیت نسبی اقتصاد را در کوتاه مدت و میان‌مدت نشان دهد، روند رشد خود را حفظ نمود. هرچند این شاخص کمتر از انتظار در ماه ژانویه افزایش یافته، اما رشد مذکور حکایت از ادامه روند صعودی این شاخص از ماه اکتبر به بعد دارد. با توجه به دو شاخص اخیر در صورت عدم بروز زلزله در این کشور بهبود رشد اقتصاد ژاپن در نیمه نخست سال ۲۰۱۱ مورد انتظار بود.
- ✎ تراز مثبت حساب جاری این کشور در ماه ژانویه کاهش قابل توجهی را تجربه نمود. این کاهش بیشتر به علت کاهش تراز

و نیز احتمال افزایش نرخ بهره از سوی ECB بزرگترین شریک تجاری انگلیس، احتمال افزایش نرخ بهره را تا ماه مه افزایش داده است.

لازم به ذکر است BoE پیش‌بینی می‌نماید که تورم در سه ماه سوم حداکثر به ۴/۵ درصد برسد و سپس تا سال ۲۰۱۳ به سطح ۲ درصد هدف این بانک کاهش یابد.

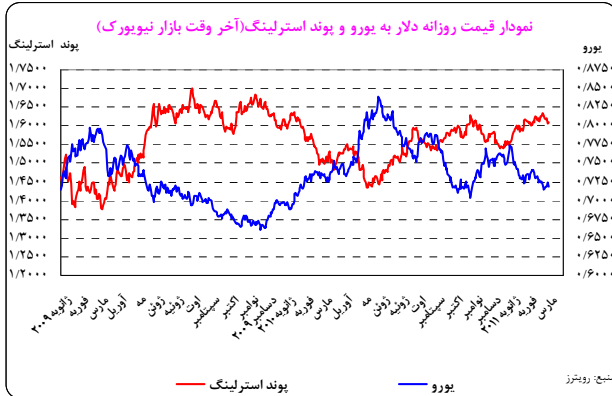
• اهم شاخصهای اقتصادی

شاخص قیمت تولید کننده به بالاترین سطح خود در ۵ ماه اخیر افزایش یافته است. افزایش قیمت مواد غذایی و انرژی در بخش تولید نیز شاخص قیمت‌ها را افزایش داده است. تحلیل‌گران معتقد هستند در که در صورت عدم کاهش قیمت نفت خام، رشد قیمت تولیدکننده سبب افزایش قیمت‌ها در بخش مصرف نیز خواهد شد. ✎ با وجود انقباض اقتصاد انگلیس در سه‌ماهه پایانی ۲۰۱۰، بخش صنعت این کشور رشد سالانه ۴/۴ درصدی را در ماه ژانویه تجربه نمود، که بالاترین میزان در ۱۰ ماه گذشته است. بانک مرکزی انگلیس اظهار می‌دارد با وجود بهبود صادرات کالا، صنعت این کشور یکی از بخشهایی بوده که کمترین تاثیر را از رکود اقتصادی این کشور دیده است. ✎ کسری بازرگانی این کشور در ماه ژانویه کاهش یافت. افزایش صادرات و تضعیف واردات این کشور از دلایل این افت عنوان شده است. رشد ۵/۴ درصدی صادرات و نیز افت ۴ درصدی واردات از دلایل این کاهش بود.

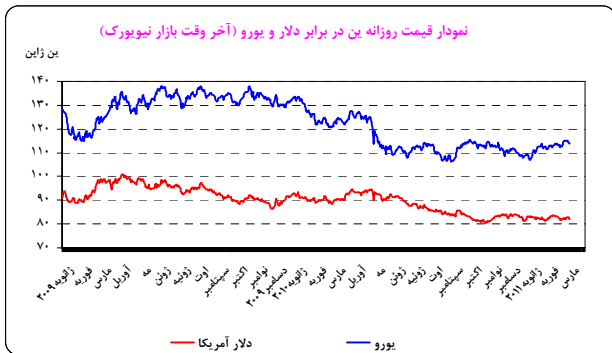

¹ Leading Economic Index

مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر پوند، ین و یورو بترتیب ۰/۸۶-، ۰/۵۶ و ۰/۱۳ درصد نوسان داشت.

به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۹۷۴-۱/۳۷۹۳ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۶۲۰۲-۱/۶۰۵۱ دلار در نوسان بودند. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۸۱/۹۱-۸۲/۸۹ ین متغیر بود.

اهم عوامل تأثیر گذار در بازار ارز طی هفته

• عوامل تأثیر گذار بر یورو

عوامل مثبت

☞ روز جمعه ۱۱ مارس رهبران منطقه یورو در مورد پیمان رقابت^۱ به توافق رسیدند و پول مشترک بلافاصله به آن واکنش نشان داد و بیش از ۱۰۰ پیپ تقویت شد. پیمان رقابت که به

^۱ Competitiveness Pact

مثبت بازرگانی و صادرات روی داد. کاهش اطمینان به روند رشد اقتصادی جهانی در پی افزایش قیمت نفت خام، یکی از دلایل کاهش صادرات این کشور صنعتی است.

☞ اقتصاد ژاپن در سه ماه چهارم ۲۰۱۰ بیش از حد مورد انتظار کوچک شد. در دوره مذکور اقتصاد این کشور به میزان ۱/۳ درصد در سال منقبض شد و این در حالی بود که در سه ماهه‌ی سوم نسبت به ۱۲ ماه قبل از آن ۱/۱ درصد منقبض شده بود. در دوره سه ماهه پایانی در مقایسه با سه ماهه قبل از آن رشد اقتصادی به ۰/۳- رسید. کاهش رشد اقتصادی در این دوره که بیش از پیش‌بینی دولت بوده به علت کاهش بیش از انتظار سرمایه‌گذاری و مصرف برشمرده شده است. با وجود زلزله و سونامی اخیر در ژاپن باید انتظار داشت که در دوره آینده نیز روند انقباض اقتصاد ژاپن به عنوان سومین اقتصاد بزرگ دنیا ادامه یابد.

• گزیده سخنان شیراکاوا رئیس BoJ در فرانکفورت

شیراکاوا در سخنان خود ضمن مهم خواندن ثبات قیمت‌ها، بر عدم تمرکز بانک‌های مرکزی دنیا بر روند کوتاه مدت قیمت‌ها در کوتاه مدت تأکید نمود. وی در حالی این سخنان را ایراد می‌نمود که رئیس بانک مرکزی اروپا از احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در حوزه یورو، با توجه به روند تورم و همچنین افزایش قیمت مواد غذایی و انرژی در هفته ماقبل سخن گفته بود. البته در حال حاضر ژاپن که در حال تجربه شرایطی کاملاً متفاوت و رکود اقتصادی و کاهش سطح قیمت‌هاست، ولی در حوزه یورو افزایش تورم به همراه رشد شکننده اقتصادی، دو راهی تصمیم‌گیری مشکلی را برای سیاست‌گذاران پولی بوجود آورده است. /م

❖ تحولات بازار ارزهای عمده

در هفته گذشته دلار آمریکا در برابر پوند استرلینگ، ین ژاپن تقویت و در مقابل یورو تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته

صدم درصد (۱۱ درصد اختلاف با بیمه اوراق قرضه آلمان) رسید.

روز پنجشنبه مودیز دیگر موسسه رتبه‌بندی آمریکا، رتبه اوراق قرضه اسپانیا را کاهش داد و آنرا از Aa1 به Aa2 کاهش داد و دورنمای آن را نیز منفی ارزیابی کرد. این موضوع باز هم باعث تضعیف یورو در مقابل سایر اسعار شد.

• عوامل تأثیر گذار بر دلار

عوامل مثبت

شاخص دلار که در روز دوشنبه تا ۷۶/۱۲۴ واحد تنزل یافته بود در ادامه هفته رو به افزایش گذاشت. با کم شدن نگرانی بازار نسبت به اوضاع سیاسی در لیبی که کاهش قیمت نفت را نیز به همراه داشت (قیمت نقدی نفت خام آمریکا در روز سه‌شنبه تا ۱۱۲ دلار کاهش یافت) دلار توانست از زیر فشار خارج گردد. به نظر می‌رسد بازار، کم‌کم به این باور نزدیک می‌شود که بحران در شمال آفریقا قابل کنترل است. طی سه هفته منتهی به ۴ مارس که تنش‌ها در لیبی در اوج قرار داشت، دلار آمریکا در برابر سایر اسعار بویژه فرانک سوئیس و حتی یورو تضعیف شد. تا جایی که برخی گفتند یورو جایگاه دلار را به عنوان ارز مطمئن در بحران گرفته است! البته همانطور که گفتیم این موضوع دیری نپایید و تشدید بحران بدهی در منطقه یورو، پول مشترک را در طول هفته تضعیف نمود.

اعلام تراز تجاری چین در روز پنجشنبه عاملی برای تقویت دلار بود. بیشتر بودن رشد واردات در مقابل صادرات ماه فوریه و ایجاد کسری تجاری چین بر خلاف انتظار بود. کسری تجاری چین در ماه فوریه ۷/۳ میلیارد دلار اعلام شد!

• عوامل تأثیر گذار بر یورو

عوامل مثبت

پیشنهاد آلمان و فرانسه روی میز مذاکره قرار گرفته بود در مجموع شرایط را برای کشورهای ضعیف‌تر منطقه یورو سخت‌تر نمود^۱. اما امیدها را برای برون رفت از بن بست مذاکرات مربوط به مکانیزم EFSM^۲ تقویت کرد. تقویت یورو در برابر دلار هم دقیقاً به همین دلیل بود. پیمان رقابت برای اجرایی شدن باید به تصویب سران ۲۷ کشور اتحادیه اروپا در نشست ۲۴ و ۲۵ مارس در لیسبون برسد.

عوامل منفی

تنزل رتبه اوراق قرضه یونان توسط مودیز در ابتدای هفته همچون آب سردی، یورو را که حتی تا ۱/۴۰۳۷ دلار نیز بالا رفته بود از رونق انداخت. روز سه‌شنبه یکی از مقامات^۳ موسسه رتبه‌بندی S&P نیز در مصاحبه‌ای در حاشیه کنفرانس یورومانی^۴ در لندن گفت هنوز هم چشم انداز اوراق قرضه برخی کشورهای منطقه یورو منفی و یا در وضعیت هشدار قرار دارد و این احتمال وجود دارد که رتبه اوراق قرضه این کشورها کاهش یابد. یک روزنامه آلمانی نیز جزئیاتی از آزمون فشاری که اخیراً توسط بانک مرکزی اروپا روی شبکه مالی کشورهای اروپایی انجام شده‌است را افشا نمود. قرار است گزارش اصلی و معتبر این آزمون در ماه ژوئن منتشر شود. این تحولات، ریسک گریزی را دامن زد. یورو تضعیف شد و مجدداً قیمت بیمه اوراق^۵ کشورهای حاشیه‌ای یورو رو به افزایش گذاشت. به طور مثال اسپرد بیمه اوراق قرضه ۵ ساله یونان که تا اکتبر ۲۰۰۹ در حدود ۱۵۰ صدم درصد (BPS) بود هفته گذشته به مرز ۱۱۰۰

^۱ برای اطلاعات بیشتر در خصوص موارد توافق شده به بخش اقتصاد یورو مراجعه گردد.

^۲ European Financial Stability Mechanism

^۳ Moritz Kraemer

^۴ EuroMoney

^۵ Credit Default Swap

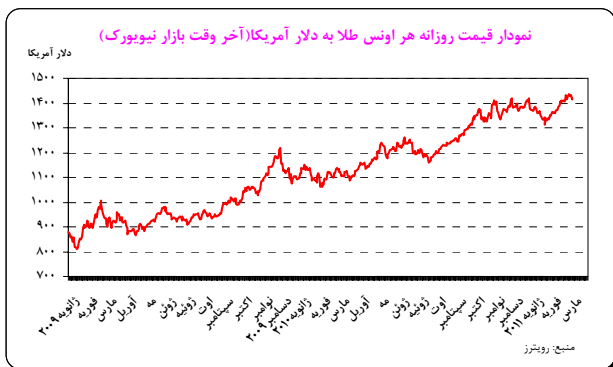

خواهد یافت. صورتجلسه شورای سیاست پولی (MPC) که روز پنجشنبه برگزار شد در روز ۲۳ مارس منتشر خواهد شد.

❖ تحولات بازار طلا

نوسانات هفته گذشته طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۴۳۶/۵۰-۱۴۱۲/۸۵ دلار برای هر اونس در نرخ های پایانی ثبت شد. البته لازم به ذکر است که در هفته گذشته در بازار جهانی بالاترین و پایین ترین نرخ ثبت شده ۱۴۴۴/۴۰ و ۱۴۰۲/۷۲ دلار بوده است.

در روز دوشنبه همراه با تداوم درگیری‌ها در لیبی و افزایش قیمت نفت خام، تقاضای ریسک‌گريزانه طلا نیز افزایش یافت. در پایان وقت بازار نیویورک طلا در هر اونس در حدود ۳/۷ دلار نسبت به روز جمعه قبل از آن تقویت شد.

در روز سه‌شنبه با افزایش ارزش دلار و کاهش نسبی قیمت نفت خام، تا حدودی قیمت فلز زرد نیز تعدیل شد. شایعاتی در مورد نشست اضطراری اعضای اوپک با هدف افزایش تولید برای جبران خلاء قطع تولید نفت لیبی، سبب کاهش قیمت نفت و در پی آن فلزات گرانبها شد. با این حال در روز چهارشنبه بازار نوسان جزئی اما روبه بالایی را تجربه نمود.

در روز پنجشنبه بازار فلزات زرد کاهش شدید ۱۶ دلاری در هر اونس را تجربه نمود. تقویت قابل توجه ارزش دلار، بسیاری

پس از فرونشستن گرد و خاک زلزله ۸/۹ درجه‌ای در ژاپن و خطر سونامی در اقیانوسی که دیگر نمی‌توان آنرا آرام نامید، فضای ریسک‌گریزی بازارهای مالی را در بر گرفت و روند معاملات بازار ارز را تحت تأثیر قرار داد. بسیاری از سرمایه‌گذاران ژاپنی که به پشتوانه استقراض ارزان‌ین، در بازارهای بین‌المللی سرمایه‌گذاری کرده‌اند ریسک خود را کاهش داده و اقدام به بازگرداندن سرمایه به داخل کشور برای تسویه وام خود نمودند. این موضوع مهمترین دلیل جهش ین در روز جمعه در برابر سایر اسعار عمده بود.

عوامل منفی

در طول هفته گذشته روند ین در برابر دلار نزولی بود. تضعیف ین به دلیل تقویت دلار و افزایش نرخ بازدهی اوراق قرضه امریکایی بود. از ابتدای هفته تا پایان روز پنجشنبه ین در برابر دلار ۶۷۰ پیپ تضعیف شد. اما پس از زلزله فاجعه‌بار سحرگاه روز جمعه در ژاپن، ین گام اصلاحی بلندی برداشت و ضمن جبران زیان چهار روز گذشته در نرخ ۸۱/۸۶ ین به ازای هر دلار تثبیت شد.

• عوامل تأثیرگذار بر پوند استرلینگ

عوامل منفی

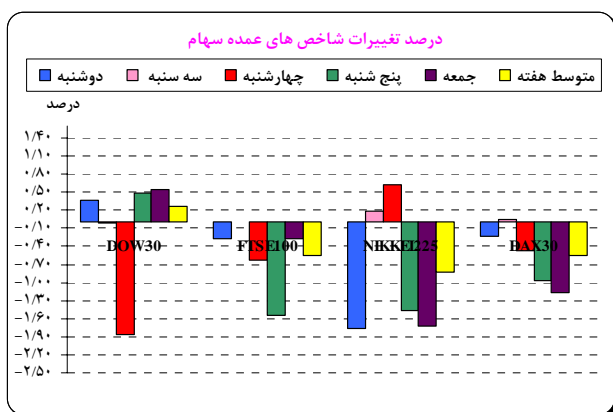
پوند هفته گذشته بیش از ۳۶۰ پیپ (۲/۲۵ درصد) در مقابل دلار نوسان داشت و در مجموع تضعیف شد. بیشترین میزان تضعیف پوند در هفته گذشته مربوط به روز پنجشنبه بود که در حدود ۲۰۰ پیپ در مقابل دلار عقب نشست. بانک مرکزی انگلیس (BoE) در این روز چنانکه انتظار می‌رفت، تغییری در میزان نرخ بهره و بودجه خرید دارایی‌ها اعمال نکرد. GBP پس از اعلام این تصمیم به شدت تضعیف شد زیرا تا قبل از آن اعلام، برخی این گمانه را در ذهن داشتند که نرخ بهره افزایش

از گمانه‌زنی‌ها در مورد روند افزایش قیمت نفت خام شد، کاهش شاخصهای سهام را به همراه داشت. در روز جمعه نیز بعد بروز زلزله در این کشور شاخص‌های سهام سقوط کردند.

بورس لندن

در لندن نیز روند کلی هفته نزولی بود و شاخص سهام روند کاهشی را تجربه نمودند. نگرانی‌ها در مورد احتمال افزایش قیمت نفت خام، کاهش رتبه اعتباری یونان و اسپانیا، کاهش ارزش سهام‌های بانکی و زلزله ژاپن از عمده دلایل شکل‌گیری روند نزولی در هفته گذشته در بازار بورس لندن بود.

منبع: رویترز

❖ تحولات بازار اوراق قرضه

در دو روز ابتدایی هفته با نبود خبر خاصی در این بازار نوسانات چندانی روی نداد، اما در روز چهارشنبه سرمایه‌گذاران که افزایش قیمت نفت خام را مانعی جدی در مقابل رشد اقتصاد آمریکا می‌دیدند و همچنین با توجه به اینکه به افزایش نرخ‌های بهره در نیمه نخست سال امیدی نداشتند، روی به خرید اوراق قرضه آوردند و قیمت اوراق قرضه در این روز افزایش یافت.

در روز پنجشنبه همراه با افزایش تعداد متقاضیان بیمه بیکاری به میزان بیش از انتظار، روند افزایش قیمت اوراق قرضه ادامه

از سرمایه‌گذاران را به فروش طلا و تلاش برای کسب سود در نرخ‌های بالاتر ترغیب نمود، که کاهش شدید قیمت طلا را در طی یک روز به همراه داشت.

در روز پایانی هفته با وجود گسترش ناآرامی‌ها در لیبی و عربستان و همچنین وقوع زلزله در ژاپن که به خروج سرمایه‌گذاران از بازارهای پرریسک‌تر انجامید، فلز زرد دوباره تقویت شد. البته کاهش شدید ارزش دلار در مقابل یورو مزید بر علت بود. /م

❖ تحولات بازار سهام

نوسانات هفته گذشته بازار سهام

بورس وال استریت

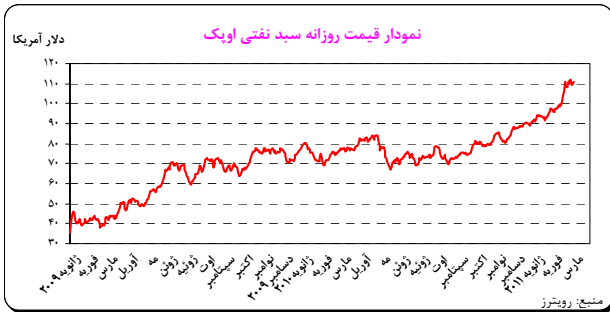
در بازار بورس آمریکا در ابتدا هفته و با وجود نگرانی‌ها در مورد روند افزایش قیمت نفت خام، فروش سهام بخصوص در مورد سهام‌های تکنولوژیک، افت شاخصها را به همراه داشت.

اما در دو روز بعد با کاهش محسوس قیمت نفت در بازار آمریکا و انتشار اخبار مثبت از بانک آو آمریکا در مورد بهبود وضعیت وام‌های بخش مسکن و افزایش قیمت سهام‌های بخش مالی، شاخص‌های تا حدودی رشد نمودند.

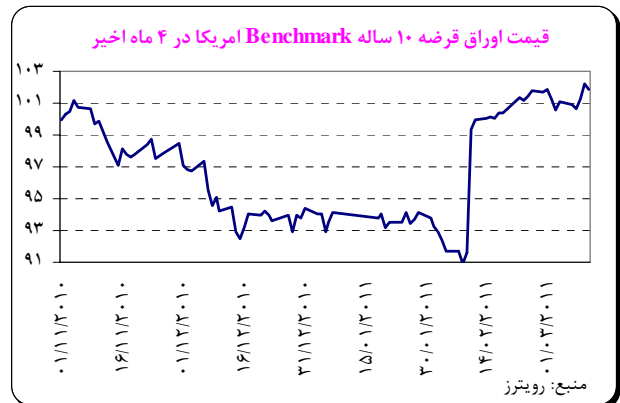
در روز پنجشنبه با افزایش قابل توجه ارزش دلار و همچنین در پی انتشار خبر افزایش متقاضیان بیمه بیکاری آمریکا به بیش از میزان مورد انتظار، که تقاضای اوراق قرضه را افزایش داده و سبب کاهش شاخص‌های سهام شد. در ادامه نیز بروز زلزله و سونامی شدید در ژاپن شاخص‌های سهام را با افت شدید روبرو ساخت.

بورس توکیو

در ژاپن روند نوسانات کاملاً مشابه روند نوسانات آمریکا بود. در روز پنجشنبه با وجود باز پس‌گیری بعضی از مناطق تحت کنترل مخالفان دولت توسط نیروهای قذافی که سبب شکل‌گیری برخی

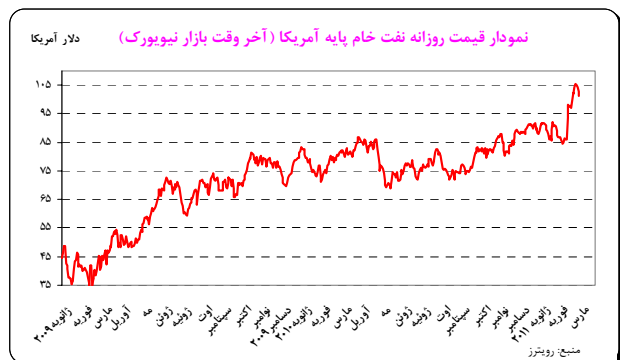

یافت. کاهش رتبه اعتباری اسپانیا به شکل‌گیری این روند کمک نمود. در روز جمعه نیز ناآرامی‌های لیبی و عربستان به همراه زلزله ژاپن این روند را تقویت نمود.

❖ نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۰/۳۹ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار مذکور، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا محدوده ۱۰۵/۴۴-۱۰۱/۱۶ دلار معامله گردید. از سوی دیگر، بهای نفت برنت دریای شمال در هفته‌ی ماقبل ۰/۱۶ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار هر بشکه نفت برنت در دامنه‌ی ۱۱۵/۹۴-۱۱۳/۰۶ دلار معامله گردید.

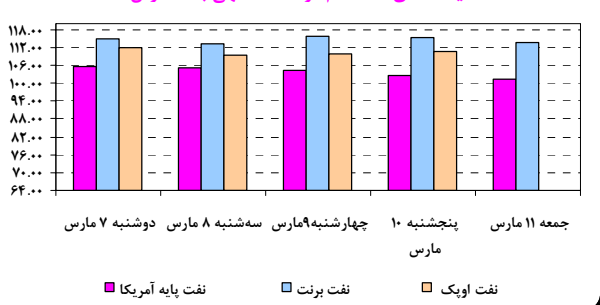

افزایش تولید به منظور کاهش قیمت خواهد زد، توانست قیمت نفت خام آمریکا را کاهش دهد. مقامات غیر رسمی اعلام کرده‌اند که عربستان حدود دو هفته است میزان تولید را برای جبران کمبود عرضه لیبی افزایش داده است. افزایش ذخایر نفت خام آمریکا در هفته‌ی ماقبل نیز در کاهش قیمت نفت خام این کشور بی‌تاثیر نبود. اما در روز پنجشنبه انتشار گزارشی از حمله‌ی پلیس عربستان به معترضان، بازار را نسبت به آینده‌ی عرضه‌ی نفت از سوی بزرگترین تولیدکننده‌ی نفت دنیا نگران کرد و این موضوع باعث شد که قیمت نفت خام آمریکا کاهش روز گذشته را تماماً جبران نماید. این درحالی بود که در ادامه این روز نگرانی در مورد بحران بدهی منطقه یورو شدت گرفت و به تقویت دلار آمریکا و نیز کاهش قیمت نفت کمک کرد. در روز جمعه وقوع شدیدترین زلزله تاریخ ژاپن که به تعطیلی پالایشگاه‌های این کشور انجامید، قیمت نفت خام را کاهش داد.

(موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه

تولیدات	موجودی انبار در هفته گذشته		درصد تغییر نسبت به	
	هفته ماقبل	مدت مشابه سال قبل	هفته ماقبل	مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۴۸/۹	۰/۷۲	۱/۷۰	
فراورده‌های میان تقطیر	۱۵۵/۲	-۲/۵۱	۳/۵۲	
بنزین	۲۲۹/۲	-۲/۳۴	۰/۰۹	

قیمت های نفت خام در هفته منتهی به ۴ مارس ۲۰۱۱

اهم عوامل تأثیر گذار در بازار نفت طی هفته

نفت برنت

در روز دوشنبه نفت برنت نیز به روند صعودی هفته ماقبل ادامه داد. اما در روز بعد اظهارات وزیر نفت کویت^۱ بازارهای نفت اروپا را همچون آمریکا تا حدودی آرام کرد. در این روز اختلاف قیمت ایجاد شده میان نفت خام آمریکا و نفت برنت دریای شمال که در هفته‌های ماقبل به رکورد ۱۷ دلار نیز دست یافته بود، به ۸ دلار کاهش یافت. نگرانی‌ها از جانب عرضه‌ی نفت از سوی لیبی در روز چهارشنبه قیمت نفت برنت دریای شمال را باز هم افزایش داد. در این روز بمباران شهرهای نفتی لیبی از جمله راس لانوف توسط نیروهای قذافی از دلایل افزایش قیمت نفت برنت دریای شمال بود. این موضوع اختلاف قیمت ایجاد شده بین نفت خام آمریکا و نفت برنت را بار دیگر افزایش داد. در این روز چین دومین واردکننده نفت دنیا، بزرگترین کسری تجاری ۷ سال گذشته خود را تجربه کرد و این موضوع بازار را نسبت به آینده تقاضا برای نفت نگران و قیمت نفت را اندکی کاهش داد. در روز جمعه اکثر بازارها تحت تاثیر زلزله در ژاپن قرار گرفتند. بسته شدن پالایشگاه‌ها و نیز اکثر تاسیسات صنعتی سومین مصرف کننده نفت دنیا قیمت نفت را در روز جمعه کاهش داد. روز خشم در عربستان نیز در سایه این زلزله مهیب نتوانست تاثیر چندانی بر قیمت نفت بگذارد.

نفت خام آمریکا

در روز نخست هفته‌ی گذشته، نفت خام آمریکا در ادامه‌ی روند صعودی هفته‌ی ماقبل خود باز هم افزایش یافت. تشدید خشونت علیه معترضان در لیبی، به نگرانی‌ها پیرامون عرضه‌ی نفت دامن زد. اما در ادامه‌ی هفته اظهارات وزیر نفت کویت مبنی بر اینکه اوپک کمبود عرضه از سوی لیبی را نادیده نخواهد گرفت و در صورت سرایت بحران به سایر کشورهای خاورمیانه دست به

^۱ به بخش نفت خام آمریکا مراجعه شود.

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به ۱۳۸۹/۱۲/۲۰

۲۰۱۱/۰۳/۱۱

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۱ مارس	پنجشنبه ۱۰ مارس	چهارشنبه ۹ مارس	سه شنبه ۸ مارس	دوشنبه ۷ مارس	عنوان	جمعه ۴ مارس
۰/۶۳۵۰۸		۰/۰۲	۰/۶۳۵۲۳	۰/۶۳۷۹۸	۰/۶۳۶۶۸	۰/۶۳۴۶۶	۰/۶۳۴۷۵	۰/۶۳۲۰۷	دلار به SDR	۰/۶۳۳۶۳
۱/۳۸۷۹	(۱)	۰/۱۳	۱/۳۸۹۷	۱/۳۹۰۹	۱/۳۷۹۳	۱/۳۹۰۶	۱/۳۹۰۴	۱/۳۹۷۴	یورو (پول واحد اروپایی) ×	۱/۳۹۸۵
۱/۶۲۷۹	(۵)	-۰/۸۶	۱/۶۱۳۹	۱/۶۰۸۳	۱/۶۰۵۱	۱/۶۲۰۱	۱/۶۱۶۰	۱/۶۲۰۲	لیره انگلیس ×	۱/۶۲۷۵
۰/۹۷۲۶	(۲)	-۰/۰۶	۰/۹۷۱۹	۰/۹۷۱۹	۰/۹۷۵۵	۰/۹۶۸۸	۰/۹۷۱۴	۰/۹۷۲۲	دلار کانادا	۰/۹۷۱۹
۰/۹۲۷۹	(۳)	۰/۲۹	۰/۹۳۰۶	۰/۹۲۹۴	۰/۹۳۲۱	۰/۹۲۹۹	۰/۹۳۵۴	۰/۹۲۶۴	فرانک سوییس	۰/۹۲۵۶
۸۲/۰۴	(۴)	۰/۵۶	۸۲/۵۰	۸۱/۹۱	۸۲/۸۹	۸۲/۷۹	۸۲/۶۸	۸۲/۲۶	ین ژاپن	۸۲/۲۹
۱/۵۷۴۶۱		-۰/۰۲	۱/۵۷۴۲۶	۱/۵۶۷۴۵	۱/۵۷۰۶۶	۱/۵۷۵۶۵	۱/۵۷۵۴۳	۱/۵۸۲۱۱	SDR به دلار	۱/۵۷۸۲۱
۱۴۲۱/۴۲		۰/۲۹	۱۴۲۵/۵۳	۱۴۱۹/۹۵	۱۴۱۲/۸۵	۱۴۳۱/۵۴	۱۴۲۶/۸۰	۱۴۳۶/۵۰	طلای نیویورک (هراونس)	۱۴۲۷/۳۱
۱۴۲۴/۳۱		-۰/۱۲	۱۴۲۲/۵۸	۱۴۱۱/۵۰	۱۴۰۷/۲۰	۱۴۲۸/۱۹	۱۴۲۸/۵۲	۱۴۳۷/۵۰	طلای لندن (هراونس)	۱۴۲۷/۸۰
۱۰۱/۰۳		۲/۶۸	۱۰۳/۷۴	۱۰۱/۱۶	۱۰۲/۷۰	۱۰۴/۳۸	۱۰۵/۰۲	۱۰۵/۴۴	نفت پایه آمریکا	۱۰۴/۴۲
۱۱۴/۸۵		-۰/۱۶	۱۱۴/۶۶	۱۱۳/۸۴	۱۱۵/۴۳	۱۱۵/۹۴	۱۱۳/۰۶	۱۱۵/۰۴	نفت برنت انگلیس	۱۱۵/۹۷
۱۲۱۵۶		-۰/۳۸	۱۲۱۰۹	۱۲۰۴۴	۱۱۹۸۵	۱۲۲۱۳	۱۲۲۱۴	۱۲۰۹۰	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۲۱۷۰
۵۹۶۸		-۰/۹۴	۵۹۱۲	۵۸۲۹	۵۸۴۵	۵۹۳۷	۵۹۷۵	۵۹۷۴	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۹۹۰
۱۰۶۳۰		-۱/۵۸	۱۰۴۶۲	۱۰۲۵۴	۱۰۴۳۴	۱۰۵۹۰	۱۰۵۲۵	۱۰۵۰۵	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۰۶۹۴
۷۲۱۶		-۱/۶۰	۷۱۰۱	۶۹۸۱	۷۰۶۳	۷۱۳۲	۷۱۶۵	۷۱۶۲	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۷۱۷۹